

Hoge Raad voor Vrijwilligers

Aan de Heer Frank VANDENBROUCKE

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Ons kenmerk :

Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Datum : April 2024
Bijlage(n) :

Betreft : Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV) – Advies over de kwalitatieve en kwantitatieve enquêtes

Mijnheer de Minister,

Op vraag van de FOD Sociale Zekerheid voerden twee onderzoeksbureaus in 2023 een kwalitatieve en een kwantitatieve enquête uit om een beter inzicht te krijgen in de ervaringen en gevoelens van vrijwilligers, hun motivaties en de drempels voor hun engagement.

De kwalitatieve en kwantitatieve enquêtes werden begeleid door een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers en vertegenwoordigsters van de Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV), uw strategische cel en de FOD Sociale Zekerheid.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers heeft naar aanleiding van de resultaten van deze twee enquêtes de volgende aanbevelingen geformuleerd.

Aanbevelingen aan de politieke verantwoordelijken

- Garandeer de geest van de wet: het vrijwilligerswerk is en moet een belangeloos en vrij engagement blijven.
- Ondersteun de omkadering van de vrijwilligers.
- Voer een beleid ter ondersteuning van bestuurs-vrijwilligers: administratieve vereenvoudiging, standaardisering van procedures, opleiding, digitalisering (en alternatieven voor vrijwilligers in digitaal kwetsbare situaties).
- Financier terugkerend en vergelijkend onderzoek naar vrijwilligerswerk.
- Verhoog de zichtbaarheid van het lokaal vrijwilligerswerk in de samenleving via lokale spelers (Gemeenten, enz.).

- Organiseer op grote schaal promotiecampagnes om het vrijwilligerswerk te stimuleren.
- Ondersteun de doelstellingen van het Plateforme francophone du Volontariat, het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid en de Hoge Raad voor Vrijwilligers.
- Zorg ervoor dat het Plateforme francophone du Volontariat en het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk behoorlijk hun werk kunnen uitvoeren, zoals het in contact brengen van verenigingen en vrijwilligers met elkaar.
- Verbeter de toegankelijkheid van het vrijwilligerswerk voor iedereen, ongeacht de sociaal-economische positie, etnisch-culturele achtergrond, beperking.
- Informeer verenigingen jaarlijks over wijzigingen in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen die op hen van toepassing zijn.
- Ga aan de slag met de aanbevelingen uit relevant onderzoek over vrijwilligerswerk met het oog op het versterken en ondersteunen van vrijwilligerswerk.

Meer uitleg kunt u vinden in het [Memorandum 2023](#) van de HRV.

Aanbevelingen aan organisaties

- Zorg voor of versterk de begeleiding van vrijwilligers, dat een belangrijke factor is van hun tevredenheid.
- Verhoog de toegankelijkheid van vrijwilligerswerk door financiële, sociaal-culturele, sociaal-economische drempels te verlagen.
- Behoud het belangeloze karakter van het vrijwilligerswerk, rekening houdend met de wensen van de vrijwilligers.
- Houd rekening met de belangrijkste motieven van (toekomstige) vrijwilligers: waarden, de goesting om te handelen, lokaal vrijwilligerswerk, flexibiliteit.
- Voer een inclusief vrijwilligersbeleid (via werving, onthaal en begeleiding, ...).
- Versterk bestuurs-vrijwilligers via betaalbare vorming op maat.
- Laat vrijwilligers aan het woord in de externe communicatie. Positieve verhalen verhogen de bekendheid van het vrijwilligerswerk en de organisatie waarbinnen ze actief zijn.
- Door het vrijwilligers in je organisatie in de kijker te zetten, geef je extra informatie aan de potentiële vrijwilligers en verlaag je de drempel tot het engagement.
- Informeer vrijwilligers over hun rechten en plichten, inclusief de verzekeringsbescherming.

Aanbevelingen voor toekomstig onderzoek naar vrijwilligerswerk

- Neem een terugkerend luik "vrijwilligerswerk" op in de Enquête Beroepsbevolking.
- Investeer in gericht, grondig academisch onderzoek (dat de vergelijkbaarheid van de resultaten garandeert).
- Doe bijkomend onderzoek over de volgende thema's:
  - Diversiteit en toegankelijkheid van het vrijwilligerswerk.
  - Nieuwe maatregelen die van invloed zijn op het vrijwilligerswerk (occasionele activiteiten in sociaal-culturele sectoren en sportsectoren (art. 17), uitbreiding van flexi-jobs, enz.).
  - De belemmeringen voor het vrijwilligerswerk grondig onderzoeken (tijdgebrek administratieve obstakels, enz.).
  - Nieuwe vormen van engagement (occasioneel, enz.).

Namens de Hoge Raad voor Vrijwilligers, doe ik u de hartelijke groeten.

De Voorzitter,

Bernard HUBIEN